

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

AYT SOSYAL BİLİMLER DENEME SINAVI

açıklamalı çözümler

Türk Dili ve Edebiyatı

1-24. sorular
Dil bilgisi, anlam,
edebiyat ve paragraf
odaklı çoktan seçmeli
sorular

Tarih-1

25-34. sorular
Temel kavramlar, Türk-
İslam tarihi, Osmanlı ve
İnkılap tarihi içerikleri

Coğrafya-1

35-40. sorular
Doğal sistemler, çevre,
kalkınma ve şehirlerin
işlevleri konuları

İçerik Özeti

- AYT formatına uygun deneme düzeni
 - Toplam 40 çoktan seçmeli soru
 - Süre: 90 dakika
- Son sayfalarda açıklamalı çözümler

"Başarı, yetenekten önce kararlılık; sonuçtan önce sabır ister."

Başarılar dileriz!

Sınava başlamadan önce ad-soyad ve tarih bilgilerinizi doldurunuz.

AYT SOSYAL BİLİMLER-1 DENEME SINAVI

Öğrenme Hedefi: Öğrenciler AYT Sosyal Bilimler-1 sınav formatında Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih-1 ve Coğrafya-1 konularındaki bilgilerini test edecek ve sınav performanslarını değerlendireceklerdir.

Sınav Talimatları: 40 soru, Süre: 90 dakika. Lütfen soruları dikkatle okuyunuz.

1. Bu parçada geçen "kendi kabuğuna çekilmek" deyimini anlatılmak istenen nedir?

- a) Sosyalleşmek
- b) Dış dünyadan kopmak
- c) Kararsız kalmak
- d) Çok çalışmak
- e) Seyahat etmek

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir "koşul" anlamı vardır?

- a) Eve erken geldi.
- b) Okursa başarır.
- c) Kitabı çok sevdi.
- d) Yarın gidecek.
- e) Gülerek konuştu.

3. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- a) Herkes
- b) Yalnız
- c) Yanlış
- d) Şoför
- e) Kirbit

4. Hangisinde noktalama hatası vardır?

- a) Ali, eve geldi mi?
- b) Hey, buraya bak!
- c) Ah; ne güzel gün.
- d) Dr. Ayşe Hanım.
- e) Ankara'ya gittik.

5. Hangisi bir isim tamlamasıdır?

- a) Mavi gökyüzü
- b) Kapı kolu
- c) Hızlı koşan
- d) Güzel ev
- e) Üç elma

6. Hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- a) Koşarak gitti.
- b) Gülen çocuk.
- c) Okumak güzel.
- d) Gelince ara.
- e) Eve vardık.

7. Paragrafın ana düşüncesi nedir?

- a) Doğa sevgisi
- b) Çalışmanın önemi
- c) Zamanın değeri
- d) Okuma alışkanlığı
- e) Şehir hayatı

8. Hangisi birleşik yapıllı bir fiildir?

- a) Görüverdi
- b) Yazdı
- c) Okuyor
- d) Gelecek
- e) Sordu

9. Aşağıdakilerden hangisi özne-yüklem uyumuna uygundur?

- a) Kuşlar uçuyor.
- b) Onlar geldiler.
- c) Gözlerim ağrıyor.
- d) Biz gittik.
- e) Hepsi doğrudur.

10. Hangisi nesnel bir yargıdır?

- a) Mavi en güzel renktir.
- b) Türkiye'nin başkenti Ankara'dır.
- c) Film çok sıkıcıydı.
- d) Kitap harikaydı.
- e) Hava çok sıcak.

11. "Zeytin gözlüm" ifadesindeki sanat hangisidir?

- a) Teşbih
- b) İstiare
- c) Kinaye
- d) Teşhis
- e) Mübalağa

12. Hangisi epik şiire örnektir?

- a) Aşk şiiri
- b) Kahramanlık şiiri
- c) Doğa şiiri
- d) Ölüm şiiri
- e) Köy şiiri

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI SORULARI (13-24)

13. Hangisi divan edebiyatı nazım şeklidir?

- a) Koşma
- b) Gazel
- c) Mani
- d) Semai
- e) Varsağı

14. Tasavvuf edebiyatında Allah aşkını anlatan tür hangisidir?

- a) İlahi
- b) Nutuk
- c) Devriye
- d) Şathiye
- e) Nefes

15. İlk yerli romanımız aşağıdakilerden hangisidir?

- a) İntibah
- b) Araba Sevdası
- c) Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
- d) Mai ve Siyah
- e) Eylül

16. Servetifünun döneminin en önemli romancısı kimdir?

- a) Namık Kemal
- b) Halit Ziya Uşaklıgil
- c) Yakup Kadri
- d) Reşat Nuri
- e) Ömer Seyfettin

17. Garip akımının öncüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Orhan Veli Kanık
- b) Cemal Süreya
- c) Attila İlhan
- d) Sezai Karakoç
- e) Edip Cansever

18. Hangisi bir tiyatro türü değildir?

- a) Trajedi
- b) Komedi
- c) Dram
- d) Kaside
- e) Orta Oyunu

19. Kutadgu Bilig'in yazarı kimdir?

- a) Kaşgarlı Mahmut
- b) Edip Ahmet Yükneki
- c) Yusuf Has Hacip
- d) Ahmet Yesevi
- e) Hoca Dehhani

20. Hangisi realizm akımının temsilcisidir?

- a) Victor Hugo
- b) Balzac
- c) Lamartine
- d) Moliere
- e) Schiller

21. Milli Edebiyat akımının dil anlayışı nedir?

- a) Ağır ve süslü
- b) Sade Türkçe
- c) Osmanlıca
- d) Arapça-Farsça
- e) Sembolik dil

22. "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu" kime aittir?

- a) Peyami Safa
- b) Tarık Buğra
- c) Ahmet Hamdi
- d) Orhan Pamuk
- e) Elif Şafak

23. Hangisi modernizmin özelliklerinden biridir?

- a) Olay örgüsü
- b) İç monolog
- c) Kronolojik zaman
- d) Didaktik dil
- e) Toplumsal sorunlar

24. "Ateşten Gömlek" hangi dönemi anlatır?

- a) Tanzimat
- b) Servetifünun
- c) Milli Mücadele
- d) Cumhuriyet
- e) Lale Devri

Sınav Devam Ediyor: Bir sonraki sayfalarda 25-34 arası **Tarih-1** ve 35-40 arası **Coğrafya-1** soruları yer almaktadır.

TARİH-1 SORULARI (25-34)

25. Tarih araştırmalarında toplanan verilerin gerçekliği ve güvenilirliğinin incelendiği aşama hangisidir?

- a) Tarama
- b) Tasnif
- c) Tahlil
- d) Tenkit
- e) Terkip

26. İslamiyet ncesi Türk devletlerinde hükümdara yönetme yetkisinin Gök Tanrı tarafından verilmesi inancına ne denir?

- a) Balbal
- b) Kut
- c) Kurultay
- d) Toy
- e) Tre

27. Dört Halife Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim hangi halife zamanında çoğaltılarak önemli merkezlere gönderilmiştir?

- a) Hz. Ebubekir
- b) Hz. Ömer
- c) Hz. Osman
- d) Hz. Ali
- e) Hz. Muaviye

28. 1071 Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasında etkili olan ve Bizans ordusunda saf değiştiren Türk boyları hangileridir?

- a) Kıpçaklar - Peçenekler
- b) Uygurlar - Karluklar
- c) Hazarlar - Sabirler
- d) Avarlar - Hunlar
- e) Kırgızlar - Türgişler

29. Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı Divan-ı Hümayun hangi padişah zamanında kurulmuştur?

- a) Osman Bey
- b) Orhan Bey
- c) I. Murat
- d) Yıldırım Bayezid
- e) Fatih Sultan Mehmet

30. Osmanlı Devleti'nde ilk kez Batı'nın üstünlüğünün kabul edildiği ve teknik yeniliklerin başladığı dönem hangisidir?

- a) Lale Devri
- b) Tanzimat Dönemi
- c) İslahat Dönemi
- d) Meşrutiyet Dönemi
- e) Fetret Devri

31. I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti'nin 'Kanal Cephesi'ni açmasındaki temel amaç hangisidir?

- a) Rusya'ya yardım etmek
- b) Kafkasya'yı ele geçirmek
- c) Mısır'ı geri alıp İngiliz yolunu kesmek
- d) Kutsal yerleri korumak
- e) Petrol bölgelerini savunmak

32. Milli Mücadele'nin gerekçesi, amacı ve yöntemi ilk kez aşağıdakilerden hangisinde belirtilmiştir?

- a) Havza Genelgesi
- b) Amasya Genelgesi
- c) Erzurum Kongresi
- d) Sivas Kongresi
- e) Misak-ı Milli

33. Yeni Türk Devleti'nin hukuksal alanda laikleşmesi yolundaki en önemli adım aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Medeni Kanun'un kabul
- b) Soyadı Kanunu
- c) Kabotaj Kanunu
- d) Tekke ve Zaviyelerin kapatılması
- e) Kıyafet Kanunu

34. Atatürk'n 'Milliyetçilik' ilkesi aşağıdakilerden hangisini reddeder?

- a) Milli birlik ve beraberliği
- b) Vatan sevgisini
- c) Sınıf ve zümre ayrımcılığını
- d) Irkçılığı ve şovenizmi
- e) Milli bağımsızlığı

COĞRAFYA-1 SORULARI (35-40)

35. Aşağıdakilerden hangisi biyoçeşitliliğin yeryüzüne dağılışını etkileyen fiziki faktörlerden biri değildir?

- a) İklim koşulları
- b) Yer şekilleri
- c) Toprak yapısı
- d) Sanayileşme
- e) Suların dağılışı

36. Atmosferdeki karbon oranının artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- a) Fotosentez olayları
- b) Fosil yakıt kullanımı
- c) Kayaçların ayrışması
- d) Deniz hayvanlarının kabuk oluşumu
- e) Orman miktarının artması

37. Türkiye'de 'Bölgesel Kalkınma Projeleri'nin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Nüfusu tek bir bölgede toplamak
- b) Bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmak
- c) Sadece tarımsal üretimi artırmak
- d) Dış ticareti durdurmak
- e) Şehirleşmeyi engellemek

38. Etki alanı en geniş olan şehirlerin genellikle hangi özelliğe sahip olması beklenir?

- a) Tarım şehri olmaları
- b) Nüfusunun az olması
- c) Küresel finans ve ticaret merkezi olmaları
- d) Engembeli arazide kurulmaları
- e) Maden kaynaklarının bulunmaması

39. Aşağıdakilerden hangisi gelişmiş bir ülkenin dış ticaret özelliklerinden biri değildir?

- a) İhracatında sanayi ürünleri fazladır
- b) İthalatında ham madde payı yüksektir
- c) Dış ticaret hacmi geniştir
- d) İhracatında tarımsal ürün payı çok yüksektir
- e) Katma değeri yüksek ürünler satar

40. Aşağıdaki çevre örgütlerinden hangisi nükleer denemeler ve balina avcılığına karşı yaptığı eylemlerle tanınır?

- a) Greenpeace
- b) WWF (Dünya Doğayı Koruma Vakfı)
- c) TEMA Vakfı
- d) Avrupa Çevre Ajansı
- e) Birleşmiş Milletler Çevre Programı

SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ BİTMİŞTİR. LÜTFEN CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER (1-10)

1) B - Dış dünyadan kopmak

Kendi kabuğuna çekilmek deyimi, kişinin çevresiyle ilişkisini azaltıp içine kapanmasını anlatır. Bu yüzden doğru seçenek B'dir.

2) B - Okursa başarır

Koşul anlamı, bir durumun gerçekleşmesinin başka bir şarta bağlı olmasıdır. Okursa sözü, başarıyı okuma şartına bağlar.

3) E - Kırbit

Doğru yazım kibrit şeklindedir. Bu nedenle yazım yanlış bulunan seçenek E'dir.

4) C - Ah; ne güzel gün.

Burada ünlem anlamı taşıyan seslenme yapısı vardır; noktalı virgül uygun değildir. Daha uygun kullanım virgül ya da ünlemdir.

5) B - Kapı kolu

İsim tamlamasında iki ad arasında aitlik ilişkisi bulunur. Kapı kolu ifadesi belirtili olmayan isim tamlamasıdır.

6) B - Gülen çocuk

Gülen sözcüğü, gülmek fiilinden türemiş ve çocuğu nitelmiştir. Bu nedenle sıfat-fiil görevindedir.

7) B - Çalışmanın önemi

Ana düşünce, paragrafın vermek istediği temel mesajdır. Bu soru için en uygun genel yargı çalışmanın önemidir.

8) A - Görüverdi

Birleşik fiiller, birden fazla unsurun birleşmesiyle oluşur. Görüverdi, tezlilik fiiliyle kurulduğu için birleşik yapıdır.

9) E - Hepsî doğrudur

Verilen cümlelerin tamamında özne ile yüklem arasında kişi ve sayı bakımından uyum vardır. Bu yüzden doğru cevap E'dir.

10) B - Türkiye'nin başkenti Ankara'dır

Nesnel yargılar kişiden kişiye değişmez ve kanıtlanabilir. Başkentin Ankara olması kesin bir bilgidir.

AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER (11-20)

11) A - Teşbih

Zeytin gözlüm ifadesinde göz, zeytine benzetilmiştir. Benzetme ilgisi bulunduğu için doğru cevap teşbihtir.

12) B - Kahramanlık şiiri

Epik şiir; savaş, yiğitlik ve kahramanlık gibi konuları işler. Bu nedenle doğru seçenek B'dir.

13) B - Gazel

Gazel, divan edebiyatının temel nazım şekillerinden biridir. Diğer seçenekler halk edebiyatına aittir.

14) A - İlahi

Tasavvuf edebiyatında Allah sevgisini ve ilahi aşkı anlatan şiirlere ilahi denir. Bu yüzden doğru cevap A'dır.

15) C - Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat

Şemsettin Sami'nin bu eseri ilk yerli roman kabul edilir. İntibah ise ilk edebi roman olarak bilinir.

16) B - Halit Ziya Uşaklıgil

Servetifünun romanının en güçlü temsilcisi Halit Ziya'dır. Mai ve Siyah ile Aşk-ı Memnu bu anlayışın önemli örnekleridir.

17) A - Orhan Veli Kanık

Garip akımının kurucuları arasında Orhan Veli başta gelir. Şiirde sade dil ve günlük yaşamı öne çıkarmıştır.

18) D - Kaside

Kaside bir şiir türüdür, tiyatro türü değildir. Trajedi, komedi ve dram ise tiyatro türleridir.

19) C - Yusuf Has Hacıp

Kutadgu Bilig, Yusuf Has Hacıp tarafından yazılmış önemli bir Türk-İslam eseridir. Eser devlet yönetimi ve ahlak üzerine öğütler içerir.

20) B - Balzac

Balzac, realizm akımının önemli temsilcilerindedir. Gerçekçi gözlem ve toplum yaşamını ayrıntılı anlatımıyla tanınır.

AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER (21-30)

21) B - Sade Türkçe

Milli Edebiyatçılar, halkın anlayabileceği sade bir dil kullanmayı savunmuştur. Bu yönüyle ağır ve süslü dilden uzaklaşmışlardır.

22) A - Peyami Safa

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Peyami Safa'nın psikolojik yönü güçlü romanlarından biridir. Eser, hastalık ve iç çatışma temalarıyla bilinir.

23) B - İç monolog

Modernist eserlerde bireyin iç dünyası önemlidir. İç monolog tekniği de bu anlayışın temel özelliklerinden biridir.

24) C - Milli Mücadele

Halide Edip Adivar'ın Ateşten Gömlek adlı romanı Kurtuluş Savaşı yıllarını anlatır. Bu nedenle doğru cevap Milli Mücadele'dir.

25) D - Tenkit

Tarih araştırmalarında kaynakların doğruluğu ve güvenilirliği tenkit aşamasında incelenir. Bu aşama, bilginin sağlamlığını test eder.

26) B - Kut

Eski Türklerde devleti yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılırdı. Bu kutsal yönetme gücüne kut denir.

27) C - Hz. Osman

Kur'an-ı Kerim, farklı okuyuşların önüne geçmek için Hz. Osman döneminde çoğaltılıp önemli merkezlere gönderilmiştir.

28) A - Kıpçaklar - Peçenekler

Malazgirt Savaşı'nda Bizans ordusundaki bazı Türk boyları Selçuklu tarafına geçmiştir. Bu durum savaşın sonucunu etkilemiştir.

29) B - Orhan Bey

Divan-ı Hümayun, Osmanlı'da devlet işlerinin görüşüldüğü temel yönetim kurumudur. Bu teşkilat Orhan Bey döneminde oluşturulmuştur.

30) A - Lale Devri

Lale Devri, Osmanlı'nın Batı'yı daha yakından tanıdığı ve teknik yeniliklere yöneldiği bir dönemdir. Batı'nın üstünlüğü ilk kez bu dönemde daha açık biçimde kabul edilmiştir.

AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER (31-40)

31) C - Mısır'ı geri alıp İngiliz yolunu kesmek

Osmanlı Devleti, Kanal Cephesi'ni açarak Süveyş Kanalı üzerinden İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek istemiştir.

32) B - Amasya Genelgesi

Milli Mücadele'nin gerekçesi, amacı ve yöntemi ilk kez Amasya Genelgesi'nde açıkça belirtilmiştir. Bu belge mücadele sürecinde dönüm noktasıdır.

33) A - Medeni Kanun'un kabulü

Hukuk alanında laikleşmenin en güçlü adımı Medeni Kanun'dur. Aile ve miras gibi alanlarda din kuralları yerine çağdaş hukuk esas alınmıştır.

34) D - İrkçılığı ve şovenizmi

Atatürk milliyetçiliği birleştirici ve kapsayıcıdır. İrk üstünlüğüne dayanan anlayışları reddeder.

35) D - Sanayileşme

Soru fiziki faktör olmayan seçeneği soruyor. Sanayileşme beşeri bir etkidir; iklim, yer şekilleri ve toprak ise fiziki faktörlerdir.

36) B - Fosil yakıt kullanımı

Kömür, petrol ve doğal gaz gibi fosil yakıtların yakılması atmosfere büyük miktarda karbon salınmasına yol açar. Bu yüzden en etkili seçenek B'dir.

37) B - Bölgeler arası gelişmişlik farkını azaltmak

Bölgesel kalkınma projeleri, geri kalmış bölgeleri ekonomik ve sosyal açıdan güçlendirmeyi amaçlar. Temel hedef denge sağlamaktır.

38) C - Küresel finans ve ticaret merkezi olmaları

Etki alanı geniş şehirler genellikle ekonomik bağlantıları güçlü, uluslararası ölçekte etkili merkezlerdir. Bu nedenle doğru seçenek C'dir.

39) D - İhracatında tarımsal ürün payı çok yüksektir

Gelişmiş ülkeler daha çok sanayi ve yüksek katma değerli ürün ihraç eder. Tarımsal ürünlerin ihracatta çok baskın olması gelişmişlik göstergesi değildir.

40) A - Greenpeace

Greenpeace, nükleer denemelere, çevre tahribatına ve balina avcılığına karşı düzenlediği uluslararası kampanyalarla tanınır.